

У Х В А Л А
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кузьміна Рената Равелійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 303, частини третьої статті 307, статті 309, частини четвертої статті 399 Кримінального процесуального кодексу України

м. К и ї в
26 червня 2018 року
№ 23-у(ІІ)/2018

Справа № 3-51/2018(3306/17)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Тупицького Олександра Миколайовича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Лемака Василя Васильовича,
Мойсика Володимира Романовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Шаптали Наталі Костянтинівни – доповідача,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кузьміна Рената Равелійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 303, частини третьої статті 307, статті 309, частини четвертої статті 399 Кримінального процесуального кодексу України до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII.

Заслухавши суддю-доповідача Шапталу Н.К. та дослідивши матеріали справи, Другий сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. Кузьмін Р.Р. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), окремі положення Кримінального процесуального кодексу України до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII (далі – Кодекс), а саме:

– статті 303 щодо вичерпного переліку рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування, і неможливістю оскаржити під час досудового слідства інші рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора у випадках, коли положення Кодексу не регулюють або неоднозначно регулюють питання кримінального провадження;

– частини третьої статті 307 щодо неможливості оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дію чи бездіяльність слідчого чи прокурора, окрім ухвали про відмову у задоволенні скарги на постанову про закриття кримінального провадження;

– статті 309 щодо вичерпного переліку ухвал слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування в апеляційному порядку, і неможливості оскарження інших ухвал слідчого судді, „які явно незаконні“;

– частини четвертої статті 399 щодо відмови у відкритті провадження лише, якщо апеляційна скарга подана на судові рішення, яке не підлягає оскарженню в апеляційному порядку.

Зміни, внесені до Кодексу Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного

процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII, на питання, порушені у конституційній скарзі Кузьміна Р.Р., не вплинули.

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ ухвалою від 14 липня 2017 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Захарова А.В., який діяв в інтересах Кузьміна Р.Р., на ухвалу апеляційного суду міста Києва від 7 червня 2017 року, оскільки ухвала слідчого судді від 15 травня 2017 року „не може бути оскаржена в апеляційному порядку“.

Автор клопотання вважає, що положення статті 303 Кодексу суперечать статтям 55, 124 Конституції України, а положення частини третьої статті 307, статті 309, частини четвертої статті 399 Кодексу – пункту 8 частини другої статті 129 Основного Закону України. Кузьмін Р.Р. стверджує, що застосування судами України вказаних положень Кодексу у його справі призвело до порушення його права на судовий захист, гарантованого статтею 55 Конституції України, яке згідно зі статтею 64 Конституції України не може бути обмежене.

З урахуванням наведеного Кузьмін Р.Р. порушує питання щодо перевірки на відповідність Конституції України оспорюваних положень Кодексу.

2. Другий сенат Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Першою колегією суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 12 квітня 2018 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Згідно з Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України;

обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушень внаслідок застосування закону (пункти 3, 6 частини другої статті 55).

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим у статті 55 цього закону.

З конституційної скарги та долучених до неї матеріалів вбачається, що остаточним судовим рішенням у справі Кузьмін Р.Р. вважає ухвалу Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 14 липня 2017 року, якою відмовлено у відкритті провадження за касаційною скаргою адвоката Захарова А.В., який діяв в інтересах Кузьміна Р.Р. Другий сенат Конституційного Суду України зазначає, що у вказаному судовому рішенні положення статті 303 Кодексу, які Кузьмін Р.Р. просить перевірити на відповідність Конституції України, не застосовувались. Вказані положення Кодексу були застосовані у його справі Печерським районним судом міста Києва.

Крім того, обґрунтовуючи невідповідність Конституції України положень статті 303 Кодексу, автор клопотання зазначає, що, на його думку, вказані положення „неоднозначно регулюють питання кримінального провадження щодо оскарження бездіяльності прокурора, прихованої його процесуальним рішенням“, а тому Кузьмін Р.Р. вважає, що, враховуючи таке неоднозначне регулювання, суди мають застосовувати загальні засади кримінального провадження, визначені у частині першій статті 7 Кодексу.

Проте питання застосування судами законів України не належить до повноважень Конституційного Суду України, на чому він неодноразово наголошував та зазначав, що правозастосовна діяльність, яка полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних

випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам, є складовою правозастосування і не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016).

Обґрунтовуючи невідповідність Конституції України положень частини третьої статті 307, статті 309, частини четвертої статті 399 Кодексу, Кузьмін Р.Р. вказує на відсутність у Кодексі „норми щодо можливості оскарження ухвали слідчого судді“ та неузгодженість вказаних положень Кодексу з іншими його положеннями.

Однак Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що усунення неузгодженостей у законодавчих актах не належить до його повноважень (ухвали від 15 січня 2004 року № 1-у/2004, від 23 вересня 2008 року № 43-у/2008).

Таким чином, твердження автора клопотання щодо відсутності законодавчого регулювання та неузгодженості положень Кодексу не є належним обґрунтуванням неконституційності оспорюваних положень Кодексу в контексті вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Вирішення вказаних питань є прерогативою Верховної Ради України, а отже, вони не можуть бути предметом розгляду Конституційного Суду України.

З огляду на наведене Другий сенат Конституційного Суду України дійшов висновку, що є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 36, 55, 56, 61, 62, 67, 77, 86

Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 54 Регламенту Конституційного Суду України Другий сенат Конституційного Суду України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Кузьміна Рената Равелійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 303, частини третьої статті 307, статті 309, частини четвертої статті 399 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пунктів 2, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**